

– для досягнення надійності прогнозу основних макроекономічних показників, на основі яких формується прибуткова і витратна частина ВВП, інфляція, обмінний курс;

– зменшення бюджетних витрат, що сприятиме ефективній економічній підтримці для здійснення державних функцій.

Таким чином, можна зробити висновок, що в сучасних важких економічних умовах, сформувані бюджетну політику, надзвичайно складно, цей процес вимагає врахування великої кількості факторів, а також залежить від концептуальних основ суспільства і пріоритетів економічної і фінансової політики держави. Сучасна бюджетна політика України повинна бути науково обґрунтованою, іншими словами, вона повинна спиратися на теорію і методику формування доходів і видатків бюджету. Тобто бюджетна політика в сучасних умовах повинна бути надійним фактором соціально-економічної стабільності та розвитку суспільства.

УДК 658.15

Т.О. Ставерська, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

І.П. Лисенко, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ

Нестабільність умов функціонування на тлі глобалізації кризових явищ вимагає від українських підприємців не тільки підтримання поточної фінансової стійкості та платоспроможності, але й ефективного стратегічного управління процесом формування та використання фінансових ресурсів. Ефективна стратегія управління фінансовими ресурсами є однією з найважливіших передумов адаптації підприємств до трансформацій ринкового середовища.

Система управління фінансовими ресурсами підприємств передбачає виявлення проблем і формулювання відповідних їм завдань щодо оптимізації структури й руху фінансових ресурсів, які повинні бути вирішені на базі використання минулого досвіду та наявних даних, прийняття управлінських рішень щодо використання фінансових ресурсів та їх реалізації, аналізу результатів прийнятих рішень з погляду можливих способів їх модифікацій чи змін, а також врахування

результатів в процесі нагромадження досвіду, який може бути використаний в майбутньому.

На рівні підприємства управління фінансовими ресурсами має розглядатися як адаптивний механізм, за допомогою якого воно постійно перебудовується в процесі пошуку найбільш ефективних зв'язків з навколишнім економічним середовищем. В умовах обмеженості фінансових ресурсів, зростання вартості запозичених коштів, інфляційних процесів, нестабільності цін на сировину, головним завданням, що постає перед вітчизняними підприємствами, є підвищення ефективності діяльності шляхом нарощування власних фінансових ресурсів та залученням додаткових ресурсів із зовнішніх джерел фінансування. За таких умов, для сталого функціонування підприємства необхідно забезпечити раціональне управління наявними фінансовими ресурсами як у поточному періоді, так і в перспективі.

Пріоритетом управління на стратегічному рівні є забезпечення необхідним обсягом фінансових ресурсів найбільш вагомим (відповідно до встановлених довготермінових цілей) проєктів, заходів та операцій, результатом яких можуть бути значні зміни фінансового стану підприємства, різка зміна структури та величини усіх господарських засобів та джерел їх утворення.

Основна мета стратегічного управління – розпорядження фінансовими ресурсами підприємства найвигіднішим способом серед альтернативних варіантів, із дотриманням умов забезпечення здатності задоволення будь-яких потреб підприємства та забезпечення стійкості розвитку в довгостроковій перспективі. Для реалізації головної мети в процесі управління встановлюють наступні завдання:

1) забезпечення формування достатньої кількості фінансових ресурсів відповідно до потреб у поточному й майбутньому періодах;

2) дослідження еластичності та виявлення фінансово-виробничих резервів;

3) оптимізація структури джерел формування фінансових ресурсів підприємства з одночасним забезпечуючи мінімізацію вартості залученого капіталу;

4) оптимізація розподілу сформованих ресурсів у розрізі основних напрямів господарської діяльності підприємства з одночасним забезпеченням максимального приросту його ринкової вартості;

5) забезпечення можливостей швидкої трансформації пропорцій розподілу фінансових ресурсів у розрізі видів господарської діяльності підприємства при істотних змінах факторів зовнішнього середовища;

б) забезпечення найбільш ефективного використання фінансових ресурсів підприємства за кожним напрямом його господарської діяльності;

7) забезпечення мінімізації рівня ризику пов'язаного з формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів підприємства.

Ефективне стратегічне управління розвитком фінансових ресурсів повинно включати наступні етапи:

- визначення стратегічних цілей управління фінансовими ресурсами підприємства, які не повинні конфронтувати із загальними цілями його функціонування та розвитку;

- формування фінансових стратегій у відповідності до стратегічного набору альтернатив поведінки суб'єкта господарювання, впровадження якого дозволить реалізувати обрані цілі;

- постановку задач та вибір методів їх реалізації;

- розробку критеріальних показників оцінки досягнення цілей;

- трансформацію організаційної структури підприємства згідно з обраними стратегіями, що забезпечує його перетворення в здатну до саморозвитку структуру;

- впровадження обраних стратегічних альтернатив;

- мотивація персоналу та партнерів до досягнення стратегічних цілей;

- моніторинг реалізації стратегій за обраними критеріальними показниками та прийняття управлінських рішень щодо їх продовження, реабілітації або зміни.

Вирішення складних питань управління фінансовими ресурсами пов'язано зі створенням нових підходів до розв'язання завдань стратегічного управління фінансовими ресурсами та підвищення ефективності функціонування фінансово-господарської системи підприємства. Вважаємо, що такий підхід має бути заснованим на управлінні складними внутрішніми і зовнішніми взаємозв'язками із зовнішнім середовищем, виявленні закономірностей цих взаємодій, прихованих резервів та адаптивних механізмів, що у комплексі дозволить підвищити ефективність функціонування підприємства при впровадженні управлінських рішень в умовах обмеженості фінансових ресурсів.